272947 ـ گمان کرده روزه‌اش باطل است اما برای رعایت حرمت ماه رمضان امساک نموده و مبطلات روزه را انجام نداده سپس فهمیده که روزه‌اش باطل نیست. آیا باید آن روزه را قضا کند؟

سوال

اگر روزه‌دار گمان کند روزه‌اش به سبب انجام کار ممنوعی باطل شده و سپس با وجود اعتقاد به باطل بودن روزه‌اش، برای نگه‌داشت حرمت ماه رمضان آن را ادامه دهد و بعدا بداند روزه‌اش باطل نشده، آیا باید آن را قضا کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اگر روزه‌دار گمان کند که روزه‌اش به سبب کار ممنوعی باطل شده و سپس برای حرمت ماه رمضان دست از مفطرات بردارد و بعدا بداند روزه‌اش باطل نبوده، قضا ندارد و این اعتقاد که روزه‌اش باطل شده زیانی به روزه‌اش وارد نمی‌سازد زیرا چیزی را که با روزه منافات داشته باشد انجام نداده و نیت قطع روزه نکرده است. واجب در نیت این است که حکمش را نیز همراه نیت در دل داشته باشد و اینجا نیز حکمش را در دل داشته زیرا بقیهٔ روزش را امساک کرده و کاری که باعث بطلان روزه شود انجام نداده است.

پیشتر بیان شد که بر اساس قول راجح هر کس در اثنای روزه‌اش مردد شود که آیا روزه‌اش را باطل کند یا خیر، روزه‌اش صحیح است و به مجرد تردید و دودلی روزه‌اش باطل نمی‌شود، زیرا مادامی که روزه‌اش را شروع کرده و با نیت قطعی واردش شده و چیزی که باعث بطلانش شود انجام نداده مشکلی نیست و اصل این است که روزه‌اش باقی است و تردید در اینکه روزه‌اش را بخورد منافی نیت روزه نیست مگر آنکه عزم جدی در قطع روزه نماید.

شیخ ابن عثیمین و شیخ ابن جبرین ـ رحمهما الله تعالی ـ بر همین فتوا داده‌اند.

مراجعه نمایید به سوال (194641).

اگر این در مورد کسی است که بین قطع روزه و ادامهٔ آن مردد است، پس کسی که اصلا نیت ابطال روزه نکرده و هیچ کاری که باعث افطار شود انجام نداده من باب اولی روزه‌اش صحیح‌تر است؛ نهایتش این است که روزه‌اش را برای رعایت حرمت ماه رمضان کامل کرده است.

حاصل آنکه: این روزه صحیح است و به جای همان روزهٔ فرضی که نیت کرده کافی است و چیزی بر عهده‌اش نیست.

والله اعلم